

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeşului

• APARE DUMINECA

Preţul abonamentului:	Preţul inserţiunilor	Correspondenţele se adresează redacţiunii „FOAIA DIECESANĂ”
Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane	Pentru publicaţiuni oficinose, concurse etc. editate de 3 ori, dacă conţin până la 150	fără bani de prenumeraţiune şi inserţiunile la
pe 1 an 5	le cuvinte 6 cor., până la 200 de cuvinte 8 cor.	ADMINISTRAŢIA
România şi străinătate pe an 14 franci	de cel în sus 10 coroane	Librărie şi Tipografeiei diec. la Caransebeş ş
pe 6		

Factorii principali ai educaţiei

Multe sunt mijloacele prin cari se cultivă mintea şi inima omului. Mijlocul cel mai însemnat, şi fără de care cultivare adevărată nu poate fi, este *educaţia*. Însemnătatea educaţiei este evidentă. În viaţă esperiem, că persoanele cari au primit o educaţie completă, au o minte luminată, o voinţă tare, un caracter firm. Ştiu ce fac, şi când se hotărăsc spre un lucru, îl săvârşesc fără şovăire. Un individ lipsit de influinţa binefăcătoare a educaţiei, cu toate, că s-ar fi născut cu talente, nu are armonizate puterile intelectuale şi nu e capabil spre a săvârşi fapte bune, ba cei mult, unii cu toate că au oare are învăţatură, sunt în stare a comite crimele cele mai groaznice. Educaţia are de scop a face din om adevărat *om*.

Dar scopul educaţiei este unul dintre cele mai grele de realizat. Nici o lucrare nu este întimpinată cu atâtea greutăţi, nici o muncă nu cere atâtea răbdare ca educaţia. Aceste greutăţi însă se înving când factorii principali ai educaţiei sunt la locul lor.

Şi cari sunt aceşti factori?

Baza societăţii omenesti este *familia*. Educaţia se începe în familie. Pe lângă familie factorii însemnaţi ai educaţiei sunt *şcoala* şi *biserica*. Şcoala completează educaţia din familie, iar biserica veghează, ca educaţia întreagă să fie pătrunsă de un spirit adevărat creştinesc. Cei trei mari factori ai educaţiei, dela cari atârnă înălţarea şi mărirea precum a indivizilor aşa şi a societăţii, sunt deci: *familia, şcoala şi biserica*.

Până la 6 ani educaţia copilului e în mâna familiei. Şi fiindcă părinţii sunt cei dintâi şi cei mai rezponzabili educători ai copiilor, ei trebuie mai mult să poarte grijă, ca sentimentul religios-moral, cu care vine copilul pe lume, să se deştepte într-o atmosferă de viaţă familiară reli-

gioasă-morală. Cele dintâi cuvinte, ce aude copilul, să fie cuvintele credinţii şi iubirii creştine, ear nu ale contrastelor acestora. În persoana părinţilor săi, copilul să vadă osemple vii de virtute creştină. Un astfel de spirit îmbinat cu o seriozitate blândă şi cu o strictete iubitoare, va produce cele mai multămitoare rezultate în creşterea religioasă şi morală a copiilor. Şi din contră o casă în care domneşte neînţelegerea, vorbele urâte şi faptele rele, nu va produce caractere.

Nu pot să nu amintesc aici, că în familie educaţia copiilor e mai mult în mâna mamei decât în a tatălui. Că mamele au mai multă influinţă asupra educaţiei copiilor, se vede destul de lămurit în familiile, din cari lipseşte mama. Însemnătatea mamelor pentru creşterea copiilor o confirmă şi istoria. Aproape toţi bărbaţii mari au avut să mulţumească succesele lor în cea mai mare parte mamelor.

Însă în cele mai multe cazuri atât mama cât şi tatăl copiilor, n'au primit nici ei o creştere deosebită şi nici n'au învăţat undeva arta mare şi grea de a creşte pe copil. Cel mai mare contrar al educaţiei familiare este neştiinţa, nepriceperea părinţilor.

Nu arareori auzim pe mame, că-şi împacă copiii cu vorbele: „Nu plânge dragul mamei, că-l bat eu!” Şi mama ia bătul şi loveşte scaunul sau masa de care s'a lovit copilul. Copilul tace, pentrucă e rezbunat. Mama se bucură, că l-a împăcat, dar nu-şi dă samă, că prin fapta sa, a sădit în inima copilului germenul rezbunării. În acest caz nu reavoinţa mamei, ci neştiinţa ei este cauza, că dânsa în loc de a sădi în inima micuţului om un sentiment nobil, deşteaptă în el sentimentul rezbunării, care foarte des duce la periore. Tot din neştiinţă, mama învaţă pe copil să minţească. Îl mână la vecin zicându-i: „Spune-i, că-s bolnavă, şi mă rog să-ţi dee puţin lapte!” Copilul vede, că mama sa, nefiind bolnavă, min-

țește, ca să capete lapte. El vede, că minciuna mamei ajută, și mai târziu cearcă și el să mințescă nendemnăt de nimeni.

În multe familii, copiii sunt martori oculari multor scene demoralizatoare și unor patimi comise de părinții lor. Din această cauză în inima micului om se plantează de acum simburile unor patimi; d. e. tatăl sau mama, înaintea mesei bea un păhărel de țuică ori de vin. Drăguțul mamei o vede, întinde mâna să-i dea și lui; mama, ca să nu-i strice pofta, îi dă să guste...

De câte ori se întâmplă, că mama, când se joacă cu băiețelul ei, care a început să lege două-trei vorbe, și este cineva care-l năcăjește, — nu se sfiște a-i zice: „Ean, injură-1!“

S'ar putea aduce nenumărate exemple de felul acesta. Dar chiar și numai acestea sunt de ajuns, pentru a învedera faptul, că părinții fără să-și dea samă, învață pe copii încă din primii ani, lucruri, pe care aceștia n'ar trebui să le știe decât foarte târziu, ori nici odată. Cu durere trebuie să ne aducem aminte de exclamația: Unde sunt acele timpuri, când *Caton Censoriu* a șters pe *Manliu* din senatul roman, pentru că a cutezat să-și sărute soția în prezența fetiței sale?!

(Va urma)

Lecțiuni din Religieune

(Urmare)

† 18. Trecerea peste Marea Roșie

Ținta

Despre ce să vă povestesc astăzi? Cum le-am mers Israiltenilor pe drum? Dacă am fi privit la poporul Israiltenilor cum a pornit și cum mergea pe drum, ce am fi văzut?... Bărbați, femei, copii, de 100 (?) ori mai mulți decât sunt aici în comuna noastră, cu băte și cu pachete în mâni, unii pe picioare, alții pe asini și cămile, mânănd turme mari de oi și cirezi de vite; sbieretele animalelor, strigătele oamenilor cari mânau vitele, etc. În frunte mergea Moise cu *toagul* în mână; mai la urmă erau oamenii cei mai tari cu boți, ca să apere pe cei ce mergeau înainte... Unde se duceau...? În Canaan. Pe unde puteau să meargă? (Harta!) Voi credeți poate că ei au și ajuns în această țară frumoasă, unde curge lapte și miere... Inșă aceasta nu se putea întâmpla așa în grabă. Israiltenii erau abia la Marea Roșie (Harta!) Aci s'a întâmplat un lucru, la care voi nu v'ați așteptat și despre care eu vă voi povesti, anume: *Faraon voiește să întoarcă pe Israilteni earăși în Egipt* (Ținta).

I

Cum se poate aceasta? Că doară Faraon însuș a dat voie Israiltenilor să plece; Dumnezeu prin pe-

depse mari, l-a silit pe Faraon să lase pe Israilteni; și cum de acum Faraon din nou voiește să se împotrivească lui Dumnezeu? Lui Faraon i-a părut rău că perde atâta lucrători, cari îi lucrau fără nici o plată. Și atunci ce a făcut Faraon? S'a luat după Israilteni. Pe cine a mai luat Faraon cu sine? Soldații săi. Ei alergau repede călare pe caii lor și în cirele lor de rezboi după Israilteni. Ear Israiltenii cum înaintau? Foarte încet, pentru că trebuiau să-și mână turmele lor de vite. Ce se va întâmpla deci? Faraon cu ostașii săi ajunge pe Israilteni și earăși îi duce în robie... Oare așa se va fi întâmplat?... Cine îi putea scăpa pe Israilteni? Dumnezeu.

Ascultați!

II

a) *Predarea alineei prime și reproducerea.*

Aprofundarea materială.

Marea Roșie își are numirea dela culoarea roșie a năsipului din unele locuri de pe țărmuri. — Minunea despărțirii apei (*Flux și reflux*, vântul de răsărit — Cf. Exod. 14, 21—29). Israiltenii erau pe țărmul mării, Egiptenii tăbăriseră dindărătul lor. Ce li se întâmpla dacă mergeau înainte? (Marea). Îndărăt? (Egiptenii). Numai cine putea să-i scape? Dumnezeu. Cum a făcut Dumnezeu acest lucru?

b) *Predarea restului din istorioară și reproducerea.*

Aprofundare materială: Cum a scăpat Dumnezeu pe Israilteni din primejdie? A trimis un vânt de răsărit, prin care a făcut, ca marea să se retragă toată noaptea (Cf. flux și reflux) și marea o făcu uscată și o despica, și Israiltenii au trecut prin mijlocul mării ca pe uscat. Numai aceasta însă nu le putea ajuta — de ce? Egiptenii veneau după ei. Se'nțelege, că acestora le mergea ceva mai greu, — de ce? Carele grele, călăreții înarmați numai cu greu puteau înainta în năsipul mării, așa că trecerea lor a durat mult, — pân' la urmă? Marea despre ziuă se întoarse în puterea sa la locul ei... Toate acestea însă s'au întâmplat așa de natural și Dumnezeu deci n'a făcut nimica --? El a făcut ca tocmai la timpul de lipsă să se despartă Marea (să vină refluxul) ca să poată trece Israiltenii și tot El a făcut, ca earăși la timpul potrivit să vină marea la locul ei (fluxul) ca să impedece pe Egipteni și să-i pedepsească. Ce i-a arătat Dumnezeu puternicului Faraon prin aceasta? Eu sunt Dumnezeu cel Atotputernic și puterea mea face tari pe cei slabi... Ce se putea auzi acum din Mare? Vaete... Ce se putea vedea pe apa Mării?... Cadavre... Dar lângă Mare? Un popor scăpat de primejdie...

Repețirea și reproducerea întregii istorioare.

Aprofundarea psihologică și religioasă-morală.

Ce va fi gândit Faraon și soldații săi pe drum, când alergau după Israilteni? De ce se temeau?... Cum se simțeau Israiltenii?... Ce au făcut în frica lor? Au strigat cătră Dumnezeu. Cum s'a purtat Moise în primejdie? El nu se temea, nu-și perdea curajul, era liniștit și cu credință tare în Dumnezeu, el știa că Dumnezeu, ca și pân' aci, și acum îi va scoate din pri-

mejdie. De aceea cu ce vorbe și-a încurajat poporul?... Și cum a venit ajutorul?... Ce vor fi gândit Egiptenii, când au văzut că Israilitenii trec? Ce vor fi făcut și vor fi gândit Egiptenii și Faraon, când erau în apă?...

Facuta bine Faraon ce a făcut? E *nedrept*, și *calcă cuvântul* dat și-i pare rău de fapta bună (permisiunea); e *nebun*, *fără credință*, căci nu se gândește la atotputernicia Dumnezeului lui Israil, ci din nou se *impotrivește* lui Dumnezeu; e *lacom* și *plin de răutate*...

Făcut-au bine Egiptenii? Ce ar fi trebuit să facă ei? Să sfătue pe Faraon, ca să dea pace Israilitenilor... Însă în loc de aceasta, ce au făcut? Au plecat cu Faraon. Ce putem zice despre ei? (Ca și despre Faraon).

Nici de Israiliteni nu ne poate plăcea ce au făcut ei întâia oară. Primejdia era mare, însă ei puteau vedea că Dumnezeu e cu dânși și cu Moise; de aceea nu trebuiau să strige... erau *puțin credincioși*, *fricoși*, *nedrești*, *nemulțămitori*.

Ce putem zice despre Moise? Numai de el ne place, pentru-că e *fără frică*, cu credință tare... și *mulțămitoriu* față de Dumnezeu (i-a cântat cântări de laudă).

III

a) Dumnezeu și Faraon: Dumnezeu a avut multă răbdare față de Faraon; anume?... Cum s'a purtat însă Faraon față de Dumnezeu? Faraon și Egiptenii nu voeau să creadă cuvintelor lui Dumnezeu spuse prin Moise. De aceea ce face Dumnezeu cu Faraon și cu Egiptenii? Pe cine a mai pedepsit Dumnezeu pentru-că n'a crezut vorbelor Lui? Pe oamenii de pe timpul lui Noe... Cum? Ce face Dumnezeu cu cei ce nu cred? *Dumnezeu pierde pe cei ce nu cred*.

b) Dumnezeu și Moise: Dumnezeu a fost cu Moise, de aceea cine nu i-a putut face nici un rău?... Mai știți vr'un om carele fiindcă a fost Dumnezeu cu el, nu i-a putut face nim-nea nici un rău? Noe, Avram, Iosif... „*Dacă Dumnezeu este cu noi, cine poate fi în contra noastră?*” (Rom. 8, 31).

c) Dumnezeu și Israilitenii: Israilitenii de frică și-au uitat de Dumnezeu... și au strigat către Dumnezeu în primejdie... Dumnezeu însă totuși l-a ajutat și i-a scăpat... Oare de ce? A voit să-i facă tari în credință... ca și pe Moise. Aceasta s'a și întâmplat, căci după ce au scăpat, ... i-au mulțămît lui Dumnezeu și l-au laudat... Pe noi nu ne-a trecut Dumnezeu prin Marea Roșie și nu ne-a scăpat de Egipteni, de aceea oare noi nu trebuie să-i mulțămim? El scapă încă și azi pe toți oamenii (și pe noi) de multe primejdii: de sărăcie, morburî, moarte... De aceea cum trebuie să ne arătăm noi față de Dumnezeu? Să-i mulțămim și să-l laudăm. După cum au cântat Israilitenii la Marea Roșie, așa cântăm și noi creștinii în biserică și laudăm pe Dumnezeu „*Binecuvintează suflete al meu pre Domnul, și toate cele din lăuntru al meu numele cel sfânt al Lui; bine ești cuvântat Doamne*” (Ps. 103, 1).

IV

Dumnezeu pierde pe cei ce nu cred. — Dacă Dumnezeu este cu noi... (Rom. 8, 31). — *Binecuvintează suflete al meu...* (Ps. 103, 1).

V

Ce să facem noi în primejdie și după primejdie? Cunoașteți voi vre-o *rugăciune de mulțămită*?

Esplicarea și aplicarea sentințelor potrivite și cunoscută.

19. Israilitenii în pustie

Ținta

Cum le-a mers Israilitenilor în pustie.

I

Cum au ajuns ei în pustie? (Harta!) Pe acolo ducea drumul dela Marea Roșie către Canaan. Ce am putea vedea noi, dacă ne-am afla într-o pustie? (El-vii spun ce știu din cunoașterea locului natal și din alte istorioare, cf. „Chiemarea lui Avram“). Învățătorul mai întregește răspunsurile elevilor cu următoarele: În pustia aceea era numai năsip și petriș, nici un părau, numai ici-colea câte o groapă cu apă de ploaună; nici un arbore, nici o bucată de pământ cu earbă verde, numai ici-colea câte o burueană uscată; ploaună în unele locuri nu vine nici odată, în locul ei însă un vânt ferbinte suflă adeseori, care aruncă năsipul în ochii călătorului; numai pe muntele Sinai (Harta!) aflăm un ținut, unde se află ceva nutremânt pentru vite și pentru oameni.

Cum îi va fi mers deci poporului în pustie? I-a lipsit apa, nutremântul... Cum se va fi purtat poporul în această primejdie nouă? Cum... Moise?...

Să vedem!

II

Predarea istorioarei în 3 părți și reproducerea.

Aprofundare materială: Poturnichile sunt paseri călătoare de mărimea unui porumb, au carne gustoasă. — Mana era albă ca bruma și avea gust ca o turtă cu miere...

Aprofundare religioasă-morală: Ce putem zice despre Israiliteni, despre Moise, despre Dumnezeu, dacă ne gândim la cele auzite în istorioara despre „Israilitenii în pustie”? Israilitenii au făcut rău pentru-că în primejdii cărtesc în contra lui Moise și blastemă asupra lui, deși Moise totdeauna le-a voit binele; acum însă nu putea face nimic dacă lipsea apa și nutremântul. La ce trebuiau să se gândească Israilitenii? La binele ce le-a făcut Moise. Anume? I-a scos din Egipt, s'a grijiți și noapte pentru ei. Cum trebuiau deci să se arate Israilitenii? Răbdători. Ei însă cum s'au arătat? Nerăbdători și nemulțămitori. Dar ei n'au cârtit numai în contra lui Moise. Cine a trimis pe Moise și de cine asculta el? Moise era servitorul lui Dumnezeu, și Israilitenii au cârtit și în contra lui Dumnezeu, s'au

arătat nemulțămitori și față de Dumnezeu. Ce trebuiau să gândească ei? Dumnezeu a grijit până acuma de noi, El va grijii și de aci încolo. Israelitenii însă au început a cărtii pentru că au trebuit să sufere puțină foame și sete. Le putea ajuta aceasta ceva? Nu, pentru că vaetele, înjurăturile... nu le puteau da nici pic de apă și nici o bucatică de pâne. Toată îngrijirea lor era așadară *zădarnică*. Ba îngrijirea aceasta prea mare de sine era chiar păcat, pentru că ei și-au uitat de cineva, carele grijește de toată lumea; anume? De Dumnezeu. Prin aceasta ei s'au arătat nemulțămitori lui Dumnezeu. Ce ar fi putut face Dumnezeu cu Israelitenii pentru că au fost nemulțămitori? I-ar fi putut pedepsi. El însă n'a făcut aceasta, pentru că e îndelung răbdătoriu și mult milostiv (Spuneți o zicere... „Îndurat și milostiv e Domnul...” Ps. 104, 8).

(Va urma)

Varietăți

Institutul Otteteleşanu. Cu începerea viitorului an școlar 1904/1905 se vor primi 16 eleve în institutul de fete dela Măgurele fundat de Ioan Otteteleşanu și înființat de Academia Română, sub înaltul patronaj al M. S. Regelui, cărora li se vor da, conform dispozițiunii testamentare a repositului fondator o *creștere casnică și instrucțiunea cuvenită unei bune mame de familie, fără pretențiuni sau lux*.

Cursul va fi de 5 ani de studiu și 1 de practică. În acest timp elevele vor avea toată întreținerea în institut și nu-l vor putea părăsi în tot intervalul de 6 ani, afară de cazuri de forță majoră.

Sunt admise la institut copile născute din părinți români săraci, pe deplin sănătoase, cari până la 5 August 1904 au împlinit 12 dar nu încă 14 ani, au pregătirea ce se dă în școalele primare din România și au obținut la terminarea cursului primar cel puțin media 7. Candidatele cu clase secundare au să prezinte certificatele secundare, având media cel puțin 6.

Nu se admit dispenze de năi un fel.

Doauă surori sau doauă vere primare nu pot fi admise în institut.

Părinții elevelor ce vor fi primite în institut nu pot să-și ia ficele de sfintele sârbători ori pe timpul vacanțelor în familie, și și direcțiunea își conservă dreptul de a le da ori nu voie elevelor să petreacă în familie de vacanțe.

Părinții aspiranțelor ori reprezentanții legali ai acestora au să trimită — până la 5 August 1904 — cererile însoțite de actul de nascere, actul de vaccină, actul de paupertate, în care se va arăta și numărul copiilor, și atestat școlar despre terminarea claselor primare, la Academia Română, calea Victoriei No. 135, pentru Comisiunea Fundațiunii Otteteleşanu, care, examinând actele și luând informațiunile ce va crede de cuviință, va dispune ca concurențele, ce îndeplinesc

condițiunile mai sus precizate, să fie supuse la un examen de primire, prin care se va constata gradul de pregătire în ceea-țe privește cetirea și scrierea, analiza etimologică și cea sintactică, cele patru operațiuni, geografia și istoria țerilor române.

Concurențele cari nu sunt din România se admit fără de examen de primire, în virtutea atestatelor obținute în școalele similare din patria lor, și au să trimită la Academia Română, tot până la 5 August, cererile însoțite de actele enumerate mai sus precum și un atestat medical.

Rezultatele examenului se vor supune dimpreună cu toate actele, printr'un raport, Augustului protector al Academiei Române, M. S. Regelui căruiia îi aparține a decide în privința primirei.

Examenele se vor începe în localul Acadmiei la 9 Septemvră 1904, oarele 8 dimineăta.

Cu începere dela 16 August părinții pot ridica actele de naștere, de vaccină și de studii cu cari au înscris copilele.

Reuniunea română de cânt. și muzică din Lugoj aranjază un *Concert popular* Duminecă în 27 Iunie/10 Iulie 1904 sub conducerea Dnui dirigent *Ioan Vidu* în grădina otelului „Concordia”. După cocert urmează petrecere dansantă. Prețul de intrare: 3 cor. de familie și 1 cor. de persoană. Bilete se capătă seara la cassă. Începutul concertului seara la oarele 8^{1/2}. Programul concertului: 1. „*Păstoriița*” cor micst și solo de A. Gevaert--D. G. Kiriac. 2. „*Cântecul stră-nătății*” cor bărbătesc aranjat de I. Vidu. 3. „*Deșteptarea paserilor*” cor pe trei voci egale și duet-solo cu acomp. de pian, de I. Concone. 4 a) „*Auzi valea?!*” cor bărb. b) „*Pic!*” cor bărb. aranjate de I. Vidu. 5. „*Fetița din Toscana*” cor micst de L. Gordigiani—I. Vidu. 6. „*Primăvara*” cor pentru trei voci egale și solo cu acomp. de pian, de F. Campana. 7. „*Din se-zătoare*” cor micst și solo de I. Vidu.

Biblioteca pentru orbi. După inițiatiua Reginei Margareta văduva defunctului Rege Umberto, s'a fondat în Italia o biblitecă care să împrumute cărți orbilor.

Dela 73 volume, din cât se compunea biblioteca la început, fondul s'a mărit iute la 800 de volume, pe urmă la 3500 și acum e pe cale de a întruni 4000 de volume.

Această bibliotecă e susținută de donațiuni particulare. Opu-rile sunt confecționate și scrise cu litere „Braille” de cătră doamne care își consacără timpul lor acestei umanitare opere. („*Tribuna*”).

Nr. 523/A. 1904.

Onorate Domnule!

Cu provocare la ordinațiunea Ilustrității Sale a D-lui Comisariu guvernial Carol Pogány Nr. 133/I. Kb. ex 1904 și cu provocare la art. 12 a statutului despre

organismul și sfera de activitate a Comunității de avere a fostului regiment confinar romano-banatic Nr. 13, Vă poftesc la **ședința adunării generale extraordinare**, care se va ținea Sâmbătă în 16 Iulie 1904 st. n. la 11 oare a. m. în sala cea mare a Comunității de avere din Caransebeș.

Obiectul dela ordinea zilei este: **alegerea președintelui Comunității de avere**, devenit vacant prin moartea fostului ei președinte.

Aceasta vi se aduce la cunoștință cu acea observare, că în caz, dacă D-Voastră sunteți împedecat a luat parte la adunare, atunci convocatoriul de față să-l predați suplentului D-Voastră cu recercarea de a participa la adunare.

Patriciu Drăgălina m. p.
vice-președinte.

Notă. Textul articolului 12 a statutului este următorul:

„În cauze ponderoase și de urgență, președintele este îndreptățit a convoca adunare extraordinară; îndatorat însă este la aceasta, când ordonează comisariul guvernial sau vicecomitele, și când, din ori-ce motiv ar cere-o Comitetul sau jumătate din Representanța Comunității de avere“.

Bibliografie

„Viitorul“ este numele „foii clerului ortodox-român din Bucovina“, ce începând cu 15/28 Iunie apare de două ori pe lună în Cernăuți. În primul său articol zice într'altel: „Ori-ce corporațiune se poate valida numai atunci ca un factor important în viața socială, dacă e bine consolidată în lăuntru și are conștiință deplină de demnitatea ei. Acest adevăr are valoare și cu privire la starea preotească. Vom căuta deci înainte de toate ca să trezim în fiecare membru conștiința demnității stării sublime, din care face parte, și să respândim sentimentul solidarității. Dacă vom ajunge această țintă, atunci putem spera cu tot dreptul, că multe aparițiuni regretabile din prezent vor dispărea cu timpul. Iară dacă clerul român din Bucovina va păși în toate manifestările sale în estern în mod demn și solidar, atunci de sigur că-și va întări pozițiunea sa mult contrariată și va putea lucra cu mai mult succes spre binele bisericeii și al națiunii“. *Îi dorim ani mulți și succese strălucite!*

Nr. 332. F. G.—1904.

Concurs

Spre scopul conferirii de stipendii din „**Fundațiunea lui Gozsdu**“ pe anul școlar 1904/5 pentru școalele medii, facultăți, universități și școalele de cadetți militari la armata comună și honvezi — se publică concurs pe lângă următoarele condițiuni:

1. Concurenții să documenteze cu documente originale sau autenticate de notariul public:

a) că sunt fii de cetățeni ungari și aparțin bisericeii ortodoxe orientale române, spre care scop se

recere estrasul din matricula botezaților provăzut cu clausula parohului competent, că și de present aparține la biserica greco-orientală română;

b) că studiază cu succes bun la vre-un institut public din patrie, spre care scop au să subștearnă studenții dela școalele medii atestatul despre anul școlar 1903/4 iar cei de facultăți și universități indicele despre toate cursurile ascultate și respective documentul despre progresul făcut;

c) că nici averea proprie, nici a părinților nu ajunge să acopere toate trebuințele pentru crescerea concurentului, spre care scop e a se produce atestatul diregătoriei politice competente. Atestatul să cuprindă date pozitive despre această avere și trebuie să fie subscris și de preotul locului, iar dacă n'ar fi acolo preot ori ar fi înrudit cu concurentul, trebuie să fie subscris din partea protopopului concurent.

2. Dacă concurentul a întrerupt studiile, atunci are să producă și atestat officios despre ocupațiunea sa și despre purtarea sa morală pe acest timp.

3. Fiecare concurent are să arăte, în petițiunea sa, specilitatea la care, și locul unde voiesce a continua studiile, precum și aceea, dacă are și alt stipendiu.

4. Cei-ce voiesc să studieze în străinătate, au să arăte necesitatea de a face studii în străinătate ca la cazul, dacă li-se va vota stipendiul, să se poată îndată exopera concesiunea ministerială prescrisă.

5. Cu privire la concurenții pentru dobândirea de stipendii spre absolvarea școalelor militare de cadetți, se observă, că stipendiile aceste pe lângă documentarea condițiunilor stabilite în acest concurs (p. I. a—c, 2, 3, 6, 8 și 9) numai atunci se vor estrada comandei școalelor militare, dacă concurentul va documenta, că este primit de elev regulat la respectiva școală de cadetți.

6. Petițiunile instruate cu documentele necesare sunt a se adresa la reprezentanța fundațiunei lui Gozsdu (Budapesta, VII. Holló-utca 8 sz) până la 5. August st. n. a. c.

7. Totodată se provoacă toți stipendiștii actuali, prin urmare și cei absolvenți, cari cer ajutoare pentru depunerea rigoroaselor și câștigarea gradului de doctor ca până la termenul sus indicat, și pe lângă observarea p. 3 din acest concurs, să arate rezultatul studiilor din anul școlar 1903/4, căci altcum li-se va sista stipendiul, respective nu vor căpeta ajutorul.

8. Petițiunile, cari nu sunt instruate cu documentele sus amintite, sau sosite după termenul scris, nu se vor lua în considerare.

9. În interesul expedării regulate, fiecare concurent să indice în petițiune locul și poșta ultimă, unde este a i-se trimitte rezoluțiunea reprezentanței.

Din ședința comitetului fundațiunei lui Gozsdu, ținută în Iunie 1904.

Conform ordinațiunii Ven. Consistoriu diecesan ddtto 22 Februarie 1903 Nr. 691 se escrie concurs pentru ocuparea definitivă a postului învățătoresc la școala conf. gr. or. rom. din **Criciova**, protopresbiteratul Lugojului, cu termen de recurgere până în 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecesană“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariu anual în bani gata 600 cor.
2. Pentru cumpărarea a 20 m² lemne pentru învățătoriu 60 cor.
3. Pentru cumpărarea a 20 m² lemne pentru școală 60 cor.
4. Pentru scripturistica învățătorescă 20 cor.
5. Pentru participarea la conferința învățătorescă 20 cor.
6. Pentru participarea la adunarea generală 24 cor.
7. Pentru curatorat 60 cor.
8. Cortel liber cu grădină pentru legumi.
9. Doauă jugere pământ estravilan.
10. Dela înmormântări, unde va fi poftit, 1 cor.

Dintre concurenți va fi preferit cel cu cunoștința muzicii vocale și instrumentale, cu scopul de a conduce corul deja înființat.

Alesul învățătoriu este îndatorat a purta cantoralul în și afară de biserică, a instrua pe școlari în cântările rituale, a compune socoțile bisericesti și școlare și a purta agendele notariale ale comitetului și sinodului parohial.

Dela recurenți se poftesce, ca înainte de alegere să se prezinte — cu încuviințarea protopresbiterului tractual — în v'r'o Duminecă ori serbătoare în s. biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Recurenții sunt avisați, ca recursele lor ajustate cu cele de lipsă, adresate comitetului parohial gr. or. rom. din Criciova, să le înainteze Prea On. Oficiu protopresbiteral gr. or. rom. în Lugoj.

Criciova din ședința comitetului parohial ținută în 6 Iunie 1904. 3—3 [27]

Ioan Pușcan

președintele com. parohial.

Nicolae Drăgălina

not. com. parohial.

În conțelegere cu mine: *Dr. George Popoviciu* protopresbiter.

Licitațiune minuendă

Pe baza încuviințării Venerabilului Consistoriu diecesan ddtto 20-lea Maiu 1904 Nr. 590 E. se escrie licitațiune minuendă pentru legarea zidului bisericii cu fer din corauna **Ilova** protopresbiteratul Caransebeșului pe ziua de 4/17 Iulie st. n. a. c. la 11 oare antemerdiane în biserică din loc.

Prețul de esclamară 429 coroane 69 fileri.

Reflectanții vor avea înainte de licitațiune a depune vadiul de 10%.

Specificarea de spese și măsuri se pot vedea la oficiul parohial din loc.

Ilova în 9 Iunie 1904.

3—3 [26]

Nicolae Jurca

preot ca preș. comit. parohial.

Pe baza încuviințării Venerabilului Consistoriu diecesan ddtto 25 Maiu 1904 Nr. 1541 B. se escrie licitațiune minuendă pentru renovarea bisericii din **Botinesci**, protopresbiteratul Fagetului.

Prețul de esclamară 6973 cor. 30 fil.

Licitațiunea se va ținea în 11/24 Iulie 1904 la 11 oare a. m. în sânta biserică.

Reflectanții vor avea să depună la începutul licitațiunii vadiul de 10% din prețul esclamării în bani gata ori hârtii de valoare.

Specificatiunea de spese și măsuri se pot vedea la oficiul parohial din Botinesci.

Din ședința comitetului parohial gr. or. român ținută în Botinesci la 13/26 Iunie 1904. 2—3 [30]

Virgiliu Lugoșan

președ. com. par.

George Popoviciu

notariu.

Pe baza încuviințării Ven. Consistoriu diecesan din Caranaeș de ddtto 20 Maiu 1904 Nr. 1032 B. se escrie licitațiune minuendă pentru repararea bisericii gr. or. rom. din **Iertof** (Heuerdorf), comitatul Caraș-Severin, pe ziua de 4/17 Iulie 1904 la 2 oare p. m. în școala gr. or. rom. din loc.

Prețul esclamării 8192 cor. 86 fil.

Planul și specificarea sp. selor se poate vedea în ori-ce zi la oficiul parohial.

Condițiunile licitației se vor face cunoscute licitanților înainte de începerea licitațiunii.

La licitațiune vor fi admiși numai măestri esperți, cari pot dovedi capacitatea prin mai multe întreprinderi de felul acesta sevărșit: bine și fără procese și cari vor depune vadiul de 10%.

Iertof din ședința comitetului parohial ținută la 10 Iunie 1904 st. v. 2—2 [28]

Teodor Panciovan

preș. com. par.

Savu Fira

not. com. par.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

„Gerboviceana“ societate comercială pe acții în Gerbovet.

Publicațiune

Pre baza §-lui 11 din Statutele Societății comerciale pe acții „Gerboviceana“ din Gerbovet, proprietarii titlurilor provisorii ai acțiilor Nri 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 17, 18, 19, 20, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 47, 48, 49, 50, 52, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 81, 83, 84, 85, 86, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 112, 113, 114, 116, 117, 119, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 466, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177,

178, 179, 180, 181, 182, 194, 196, 209, 210,
 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219,
 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228,
 229, 230, 231, 232, 233, 243, 235, 236, 237,
 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 250,
 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259,
 260, 264, 265, 266, 269, 293, 294, 298, 299,
 311, 368, 369, 370, 371, 372, 873, 374, 375,
 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384,
 385, 386, 387, 390, 391, 396, 397, 400, 401,
 402, 403, 404, 405, 406, 411, 412, 413, 417,
 418, 419, 428, 469, 470, 471, 472, 473, 481,
 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492,
 493, 494, 495, 496, 497, 498, 501, 502, 503,
 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512,
 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 530,
 522, 523, 525, 525, 526, 527, 528, 529, 539,
 531, 532, 534, 534, 535, 536, 537, 538, 539,
 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548,
 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557,
 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566,
 567, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595,
 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 503, 604,
 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613,
 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622,
 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631,
 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 673,
 674, 680, 681, 682, 683, 686, 687, 688, 689,
 690, 691, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701,
 716, 717, 744, 745, 748, 752, 753, 754, 758,
 776, 777, 778, 779, 780, 781, 783, 784, 792,
 793, 794, 795, 796, 797, 800, 801, 802, 803,
 804, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814,
 815, 816, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839,
 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848,
 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 357,
 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866,
 867, 868, 876, 877, 928, 929, 930, 941, 942,
 948, 950, 967, 969, 973, 974, 975, 976, 977,
 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986,
 987, 988, 989, 990, 991, 992, 996, 997, 998,
 999, 1000, prin această publicațiune se provoacă,
 că în termen de 30 de zile dela a treia publicare
 să-și plătească valoarea întreagă a acțiilor sem-
 nate, dinpreună și cele 5% interese de întâziere
 — la cas contrariu sumele plătite trec în fon-
 dul de rezervă, — fără ca acționarul restan-
 țior să aibă drept de a mai pretinde ceva dela
 societate, — și pentru titlul provisoriu anulați se
 vor esmite alți titlul tot sub același număr.

În numele direcțiunei:

Mihail Zunea
 director executiv.

2—3 [29]

Subscrisul cu onoare mă recomand
 onoratului public, care are trebuință de
căldări, căzane și de tot felul de obiecte
 din **aramă** curată (fără plumb și falsificări).
 Primesc a îndestulă publicul cu cea mai
 mare acurateță pe lângă garanța cea mai
 sigură precum cu obiecte noi așa și cu
 renovări, cu prețuri moderate.

Sperez, că voi fi onorat cu prețurile
 comande.

Rămân cu deosebită stimă:

3—3 [30]

Sebastian Novac,

căldărariu

în Caransebeș. Strada bisericeii catedrale Nr. 190.

Senegin cota tusei, răgușelii, durerii de
 piept, ofitei, tusei măgărești, ca-
 tarului astmei, greutății de respirat, lungoaiei și
 tusei seci. **Vindecă sigur și repede.** Prețul
1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Capsic unsoare. Contra durerii de oase,
 podagreii reumatismului, recelelor, durerilor de
 cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele
 mai îmbătrânite boale le vindecă. Prețul **1 cor.**
20 fl. și 2 cor.

Centarin. Contra morburilor de stomac,
 precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul
 și aprinderea de stomach, greața și vomarea,
 sgârnciurile cele mai grele. Leac sigur. Folo-
 sesce și la curățirea sângelui. Prețul **1 cor. 20**
fl. și 2 cor.

Kaljodsarsaparil. Mijloc escelent pentru
 curățirea sângelui la sifilis, morburile tineret-
 țelor **1 sticlă 2 cor.**

Laxbonbons. Închiderea scaunului e
 cauza diferitelor morhuri, precum, palpitatea
 de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci
 cine suferă de încheierea scaunului numai de
 cât se comandeze **Laxbonbons** zaharele
 purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul **1 cor.**

Chemicale, droguc, legături și bandagerie
 chirurgice. Instrucțiune pentru prepararea dife-
 ritelor vinarsuri, liqueruri, rum și altele. Teuri
 russice, Parfumuri, săpunuri, crem escelent
 pentru față și mâni. Articoli cosmetice, oleu
 pentru păr, Esență pentru picatul și întărirea
 părului. Apa de gură și dinți pe cum și prav.
 Ori ce fel de articlu din brașă. Toate foarte
 ieftine. Faceti întrebare și Vă veți convinge.

Cornel Demeter,

apotecar în **Békás-Megyer, fő-utca 45 szám**

1—10 [31]

Budapest mellett.

Mersul Trenurilor

Valabil dela 1 Mai 1904

Budapesta, gara de vest (ny. p. u.), — Orșova

P. I—III.	P. I—III	A. I—II	M. I—III	P. I—III	Or. Ex. I.	Stațiunile	Or. Ex. I.	P. I—III	P. I—III	P. I—III	A. I—III	P. I—II
815	830	230	245	650	1130	p. Budapesta	s. 1250	715	.	1055	125	740
170	531	802	.	520	423	s. Timișoara-Josefin	p. 803	945	.	545	754	155
210	615	815	.	734	443	p. Timișoara-Josefin	s. 753	743	.	705	733	112
346	823	924	.	901	543	s. Logoj	p. 643	619	.	507	620	1131
740	.	.	.	202	1251	s. Buziaș-Băi	p. Mercuria	639
.	147	147	.	.	639	s. M. Ilie	și	147	.	.	1252	720
.	602	602	.	.	.	p. M. Ilie	s. Dumineca	202
402	831	929	.	918	547	p. Logoj	s. 644	611	.	502	614	1123
523	s. 941	1029	.	1032	632	p. Caransebeș	s. 602	512	.	p. 400	531	1024
711	.	.	411	1221	.	p. Domașnia-Cornia	s.	333	1057	.	414	844
735	.	1209	450	1247	.	p. Iablanifa	s.	302	1014	.	349	810
806	.	1330	543	110	828	p. B-ile-Erculane	s.	345	853	.	327	733
828	.	1256	639	138	853	s. Orșova	p.	315	755	.	258	655

Budapesta gara de vest — Timișoara-Josefin — Baziaș.

	P. I—III	P. I—III	P. I—III	P. I—III	Stațiunile	P. I—III	P. I—III	P. I—III	P. I—III			
.	650	1010	.	815	830, 230	p. Budapesta g. de vest	s. 125	710	740	715	.	.
.	520	.	.	150	531, 802	s. Timișoara-Josefin	p. 754	935	135	945	.	.
.	.	.	238	655	155	p. Orșova	s. 133	.	828	1256	.	.
.	.	.	615	1217	500	p. Arad	s. 1040	.	342	1059	.	.
.	605	1000	215	826	.	p. Timișoara-Josefin	s. 657	917	130	805	† Din 1 Iunie până	
.	617	1012	227	838	.	s. Chișoda	p. 645	905	118	733	inclusive	
.	.	520	† 1115	552	.	p. Buziaș-Băi	s. 1030	.	† 415	1021	15 Septembrie	
.	618	1013	228	838	.	p. Chișoda	s. 644	904	117	751	.	.
.	645	1040	255	904	.	s. Jebel	p. 616	837	1249	724	.	.
.	930	.	453	.	.	s. Boca	p.	.	1015	520	.	.
.	.	.	1015	520	.	p. Boca	s. 930	.	453	.	.	.
.	650	1044	300	905	.	p. Jebel	s. 614	834	1242	716	.	.
.	701	1056	312	917	.	s. Voitec	p. 602	823	1230	704	.	.
.	810	.	494	1015	.	s. Gataia	p. 508	.	1127	602	.	.
.	950	.	618	1155	.	s. N.-Bocșa	p. 340	.	951	410	.	.
.	340	.	931	410	.	p. N.-Bocșa	s. 950	.	618	1155	.	.
.	508	.	1127	602	.	p. Gataia	s. 810	.	404	1015	.	.
.	707	1101	317	921	.	p. Voitec	s. 555	820	1222	656	.	.
.	808	1217	433	1021	.	s. Vêrșel	p. 451	716	1118	556	.	.
.	1250	.	1023	.	.	s. Timiș-Cubin	p.	330	.	140	.	.
.	1220	.	952	.	.	s. Panciova	p.	341	.	200	.	.
.	341	830	.	.	.	p. Panciova	s. 745	1220	.	952	.	.
.	330	p. Timiș-Cubin	s.	1250	.	1023	.	.
.	818	1232	443	1029	.	p. Vêrșel	s. 443	706	1113	546	.	.
.	845	103	514	1003	.	s. Jasenova	p. 414	637	1041	515	.	.
Din 1 Iunie până inclusive 31 August	*1020	**1120	722	1255	.	s. Oravița	p. 225	.	820	*412	**315	**Până inclusive 31 Mai și dela 1 Septembrie
	*1051	**256	1046	.	.	s. Anina	p.	.	444	*1131	**1053	
	.	.	444	*115	*1055	p. Anina	s.	.	.	1046	.	
	.	.	820	*412	**315	p. Oravița	s.	.	.	722	.	
.	851	113	521	1058	.	p. Jasenova	s. 406	630	1036	505	.	.
.	925	150	558	1135	.	s. Baziaș	p. 328	550	959	430	.	.

Observări: Oarele, ce stau de a stânga stațiunilor, să se citească de sus în jos; iar cele ce stau de a dreapta de jos în sus. Timpul dela 6 oare dimineața până la 5 oare 59 minute sara este însemnat cu sublinierea minutelor. Or. Ex. = Trenul Orient-Expres. A. = Tren Accelerat, P. = Tren de persoane, M. = Tren mestecat. În rubrica stațiunilor: s. = sosesc și p. = pleacă.